

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	15.
Nastavna cjelina / tema	II. OD ROPSTVA DO SLOBODE
Nastavna jedinica / podtema	9. Mojsijev lik u umjetnosti I.

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.6.1. Učenik na temelju odabranih biblijskih tekstova prepoznaje vjeru kao put k slobodi.

OŠ KV B.6.1. Učenik opisuje Boga kao onoga koji u Starome zavjetu okuplja, oslobađa i spašava svoj izabrani narod.

OŠ KV B.6.1. Učenik analizira glavne poruke koje govore o Božjoj brizi za čovjeka, izbjavljenju te putu i darovima slobode.

OŠ KV B.6.1. Učenik upoznaje Mojsija kao velikoga vođu i osloboditelja izabranoga naroda.

Ključni pojmovi	Mojsije, umjetnost, animirani film, „Princ od Egipta“, animacija, poziv, gorući grm, oslobođenje, slikarstvo, glazba, storyboard
Središnje / problemsko pitanje	Kako animirani film i druga umjetnička djela pomažu razumjeti Mojsijev poziv i početak njegova puta oslobođenja?
Nastavne metode	razgovor, usmjereno gledanje filma, analiza animacije, usmjereno promatranje, likovna analiza, aktivno slušanje, uspoređivanje umjetničkih jezika, rad sa slikom, stvaralačko crtanje, kratka refleksija
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	animirani film „Princ od Egipta“ iz legalno dostupnoga izvora, projektor / pametna ploča, računalo, zvučnici, reprodukcija Poussinova „Prijelaza preko Crvenoga mora“, snimka spirituala „Go Down, Moses“, bilježnica, bojice, radni predlošci
Međupredmetne poveznice	Hrvatski jezik – opisuje doživljaj i sažima poruku prizora; Likovna kultura – OŠ LK B.6.1. opisuje osobni doživljaj djela; Glazbena kultura – slušanjem opaža ritam, dinamiku i izražaj; Medijska kultura – razlikuje izražajna sredstva animiranoga filma.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: Usmena provjera razumijevanja Mojsijeva poziva, opažanja filmskih, slikarskih i glazbenih sredstava te povezivanja umjetničkoga prikaza s biblijskim događajem.

Vrednovanje kao učenje: Samoprocjena „Filmska leća razumijevanja“ s trima razinama.

Vrednovanje naučenoga: Formalno brožčano vrednovanje nije predviđeno na ovom satu.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, Ti si pozvao Mojsija i pokazao mu put služenja. Otvori naše oči za ljepotu, uši za glazbu i srce za poruku slobode. Pomozi nam prepoznati dobro i hrabro mu odgovoriti. Amen.

Alternativa: Učenici u tišini ponove: „Bože, pomozi mi prepoznati Tvoj poziv na dobro.“

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 36–37.“

ili:

„Učenici će prepisati Pnz 34,4 sa str. 23 i u jednoj rečenici objasniti zašto je ta rečenica važna na kraju Mojsijeva puta.“

Motivacija:

Vjeroučitelj pokazuje četiri naziva umjetnosti. Učenici u paru biraju kojom bi se umjetnošću najlakše mogla prikazati Mojsijeva priča i navode jedan razlog.

FILM	SLIKARSTVO	KIPARSTVO	GLAZBA
pokret i zvuk	boja i prizor	oblik i držanje	ritam i osjećaj

Razgovor:

- Može li isto lice u filmu, slici i kipu ostaviti različit dojam? (Može; svaka umjetnost koristi druga sredstva.)
- Što animirani film može povezati u jednom djelu? (Crtež, pokret, glumu, govor, glazbu i zvuk.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas započinjemo temu „Mojsijev lik u umjetnosti I.“ Gledat ćemo odabrani prvi dio animiranoga filma „Princ od Egipta“ ili ćemo, bez filma, istražiti kako slikarstvo, glazba i crtana pripovijest prikazuju Mojsijev poziv i put prema slobodi. Istraživat ćemo: Kako animirani film i druga umjetnička djela pomažu razumjeti Mojsijev poziv i početak njegova puta oslobođenja?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Gledanje animiranoga filma o Mojsiju (*frontalni rad, 32 minute*)

Učenici će pogledati prvi dio animiranog filma o Mojsiju (film traje 1h i 34 min). Preskočiti duge glazbene dijelove.

[klikni ovdje – poveznica](#)

ALTERNATIVNE AKTIVNOSTI

Kako koristiti ovaj blok: Sljedeće tri aktivnosti zajedno zamjenjuju Aktivnost 1 i izvode se samo kada se film ne gleda. Njihova je ukupna minutaža 32 minute; ne dodaju se nakon filma u istom satu.

Alternativna aktivnost 1: Slikarstvo oslobođenja – Nicolas Poussin (*rad u paru, 10 minuta*)

Učenici će u tišini promatrati Poussinovu sliku „Prijelaz preko Crvenoga mora“. Najprije traže Mojsija, zatim opažaju raspored mnoštva, smjer pokreta, tamne i svijetle dijelove te odnos kopna, vode i neba. U paru popunjavaju tri polja i odgovaraju: Kako slika pokazuje opasnost, a kako izbavljenje?

Mogući odgovor: Mojsije je izdvojen uz rub i gestom usmjerava pogled; mnoštvo i snažni pokreti pokazuju napetost; tamno nebo i voda podsjećaju na opasnost, a spašeni narod na izbavljenje. Poruka je da sloboda dolazi kroz Božje vodstvo i povjerenje.

Informativno o umjetniku:

Nicolas Poussin (1594.–1665.) bio je francuski barokni slikar koji je najveći dio života proveo u Rimu. Poznat je po skladnim kompozicijama te biblijskim i mitološkim prizorima. Na slici „Prijelaz preko Crvenoga mora“ snažnim pokretima i kontrastima prikazuje izbavljenje izraelskoga naroda.

Nicolas Poussin, *Prijelaz preko Crvenoga mora*, 1632.–1634., National Gallery of Victoria, Melbourne. [Izvor podataka: NGV](#); reprodukcija: Wikimedia Commons (javno dobro).

Radni predložak:

VIDIM	DOKAZ NA SLICI	PORUKA O SLOBODI
_____	_____	_____

Alternativna aktivnost 2: Glazba slobode – „Go Down, Moses“ (frontalni rad i rad u paru, 9 minuta)

Vjeroučitelj ukratko objašnjava da je „Go Down, Moses“ afroamerički spiritual u kojem je biblijski izlazak iz ropstva postao glazbeni jezik nade i slobode. Učenici će poslušati „Go Down, Moses“; 3:40; Izvor: Aleksandr Mäeots; YouTube. U paru zapisuju jednu riječ za ritam, jednu za osjećaj i kratko objašnjavaju zašto se ponavlja poruka „Let my people go“ („Pusti moj narod“).

Mogući odgovor: Ritam može djelovati snažno, odmjereno i pozivno; osjećaji mogu biti tuga, nada, odlučnost ili hrabrost. Ponavljanje pojačava zahtjev za oslobođenjem i povezuje Mojsijevu priču s čežnjom ljudi za slobodom.

Radni predložak:

RITAM	OSJEĆAJ	PONOVLJENA PORUKA	VEZA S MOJSIJEM
_____	_____	_____	_____

Alternativna aktivnost 3: Storyboard Mojsijeva poziva (individualni rad, 13 minuta)

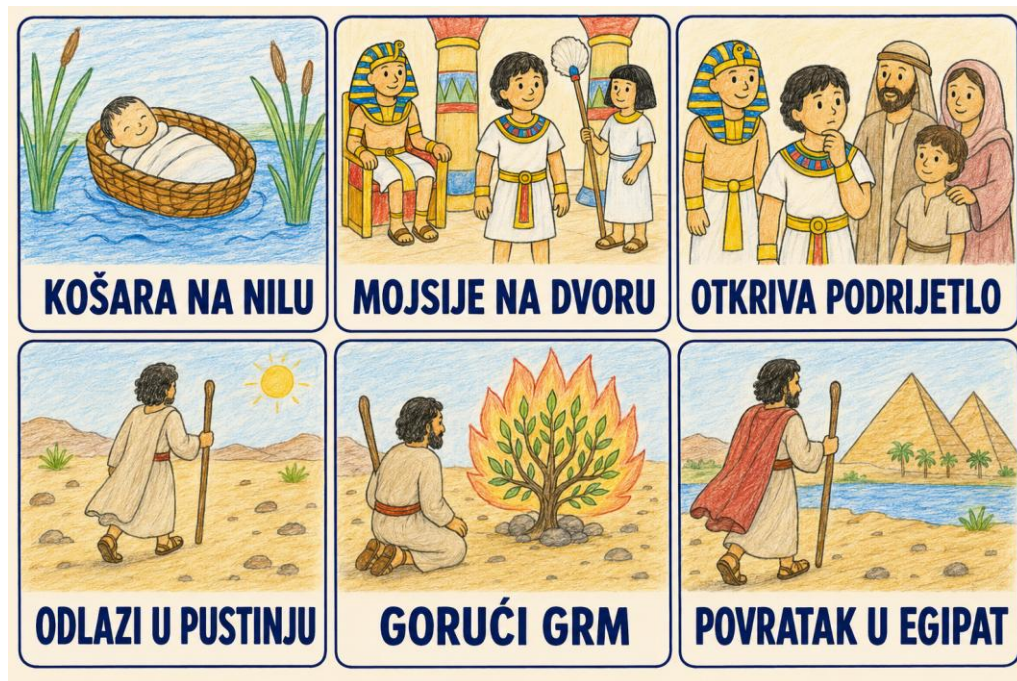
Učenici će u šest kadrova nacrtati jednostavne simbole ili prizore koji pripovijedaju prvi dio Mojsijeva puta. U svaki kadar upisuju najviše tri riječi. Linije ne moraju biti umjetnički savršene; važno je da redoslijed bude jasan i da posljednji kadar pokaže odluku o povratku u Egipat.

Mogući odgovor: 1. Košara na Nilu. 2. Mojsije na dvoru. 3. Otkriva podrijetlo. 4. Odlazi u pustinju. 5. Gorući grm. 6. Vraća se osloboditi narod.

Radni predložak:

1. NIL	2. DVOR	3. PODRIJETLO
4. PUSTINJA	5. GORUĆI GRM	6. POVRATAK

Mogući primjer rješenja:

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva pitanja:

- Što animirani film može izraziti pokretom i zvukom, a slika jednim zaustavljenim prizorom? (Film povezuje pokret, govor, glazbu i vrijeme; slika sažima poruku u jednome prizoru.)
- Koja se promjena događa u Mojsiju? (Od života na dvoru i nesigurnosti dolazi do prihvaćanja poziva.)
- Zašto umjetničko djelo uspoređujemo s biblijskom pripoviješću? (Umjetnost tumači i naglašava, a biblijski tekst daje temelj događaju.)

Sinteza:

Učenici će izabrati jedan prizor ili umjetničko djelo i dovršiti niz: MOTIV → UMJETNIČKO SREDSTVO → PORUKA O MOJSIJU.

Mogući odgovor: GORUĆI GRM → svjetlo, boja i glazba → Božji poziv mijenja Mojsijev život i usmjerava ga prema oslobođenju naroda.

MOTIV → UMJETNIČKO SREDSTVO → PORUKA

Zaključak vjeroučitelja: Umjetnost ne zamjenjuje biblijsku pripovijest, nego nam pomaže vidjeti, čuti i osjetiti njezine naglaske. Film povezuje sliku, pokret i glazbu; slikarstvo zaustavlja snažan trenutak; glazba nosi težnju za slobodom. U svim tim jezicima Mojsije se pojavljuje kao čovjek koji postupno prihvaća Božji poziv i odgovornost za narod.

Samovrednovanje:

Učenici biraju broj 1, 2 ili 3 prema tome koliko jasno mogu povezati umjetnički prikaz i biblijski događaj.

1	KADAR MI JE JOŠ NEJASAN Trebam pomoć povezati umjetnički prizor i biblijski događaj.
---	--

2	PREPOZNAJEM GLAVNE PRIZORE Mogu opisati prizor i izdvojiti njegovu osnovnu poruku.
3	TUMAČIM UMJETNIČKI JEZIK Mogu povezati animaciju, sliku ili glazbu s Mojsijevim pozivom.

Domaća zadaća:

Učenici će u četiri do pet rečenica opisati jedan prizor iz gledanoga dijela filma i navesti jedan vizualni ili zvučni detalj koji pojačava poruku.

Ili:

Učenici će nacrtati strip od četiri kadra o Mojsijevu pozivu kod gorućega grma.

Izborna domaća zadaća: Učenici će pronaći jedno umjetničko djelo o Mojsiju i zapisati naziv, autora, vrstu umjetnosti i izvor, bez unošenja osobnih podataka.

Završna molitva:

Bože, hvala Ti što nas pozivaš iz straha prema hrabrosti i iz ravnodušnosti prema služenju. Daj da poput Mojsija čujemo poziv na dobro, prihvatimo odgovornost i svojim darovima donosimo slobodu, mir i nadu. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube.

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA – S FILMOM

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	6 minuta
Aktivnost 1: Odabrani prvi dio filma „Princ od Egipta“	32 minute
Aktualizacija, sinteza, samovrednovanje i završna molitva	7 minuta

Ukupno: 45 minuta.

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA – BEZ FILMA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	6 minuta
Alternativna aktivnost 1: Poussin – slikarstvo oslobođenja	10 minuta
Alternativna aktivnost 2: „Go Down, Moses“ – glazba slobode	9 minuta
Alternativna aktivnost 3: Storyboard Mojsijeva poziva	13 minuta
Aktualizacija, sinteza, samovrednovanje i završna molitva	7 minuta

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici opisati kako animacija povezuje sliku, pokret, glazbu i zvuk?
- ☐ Mogu li prepoznati glavne korake Mojsijeva puta do prihvatanja poziva?
- ☐ Mogu li na Poussinovoj slici opisati likovne detalje prije tumačenja poruke?
- ☐ Mogu li objasniti zašto je Mojsijev motiv postao glazbeni jezik nade i slobode?
- ☐ Mogu li povezati umjetnički prikaz s biblijskim događajem?

Provjereni izvori za vjeroučitelja:

Slikarstvo: [National Gallery of Victoria – Poussin](#)

Glazba: [Library of Congress – Go down Moses](#)